

uervis glorie gradibus siue mansionibus. Item notanter in cubilibus: qz cubile est locus quietis et mansio pausati omis. de quibus glorie gradibus et mansionibus dicit Job. xiiij. In domo patris mei mansiones multe sunt. et qz tunc in corporibus gloriosis erit laus vocalis: vt dicit aliqui doctores et probabiliter ideo subdit.

Exultationes dei in gutture eorum: et gladii ancipites in manibus eorum.

In gut. qz laus vocalis incipit a gutture et arterijs (et gla. ancipites) .i. ex vtraqz parte scindentes videlicet scia iudicij ad iudicandum cum dno bonos et malos (in ma. eo.) .i. in pte eis data a xpo qui dicit Math. xij. Sedebitis et vos iudicantes duodecim tribus isrl. Potest etiam exponi de sanctis siue de filiis isrl in patria sua isrlm reuersis ex babilonica captiuitate sicut dicitur in principio. Qui exultabunt in gloria in cubilibus suis et exultatio erit in corde et lingua tanqz in cubilibus et faucibus. vel sic fm glo. potest legi de pnti (exultabunt) hic (scilicet in glo.) q est bonoru actu frequens laudatio de qua iusti letabunt: vbi no extra in populari fauore: s (in cu. suis) .i. in pscia: qz habet tam bonu dnm qui dat peccatibus gratiam (exult. dei in gut. eoru) .i. in lingua. si em letant in cubilibus et faucibus. i. in corde et lingua vt no sibi tribuat qd sunt s a deo a q acceperunt qd sunt et sperat id qd nondum sunt. sequit (et gladii ancipites in ma. eoru) .i. sermo xpi anceps. i. vtraqz parte acutis veteris et noui testameti erit in manibus. i. in pte eoru vt pdicent: vbi cui qn et quid velint ad pctoz persione. nam sermo xpi veteris et noui testameti est tam ab antiquis qz ab apostolicis annuciatus ad persione maloz: de quibus sequit.

Ad faciendam vindictam in nationibus increpationes in populis.

Per hoc intelligit pstantia sanctoru et potentia eorum in extremo iudicio ptra eos qui iniuste oppresserunt eos in hoc mundo. fm illud Sapie. v. Tunc stabunt iusti in magna pstantia aduersus eos qui se angustiauerunt etc. Ecce quata gloria scroz qn qui erant paupes hic et derisi ab impijs poterit vindicare in supbos et facere (in cre. in po.) tunc sibi subdit. malis. s. et inijs psecutorib? deis suis

Ad alligandos reges eorum in compedibus: et nobiles eoru in manicis ferreis.

Quia tunc tyranni ligabunt compedibus inferni: de quibus no erit liberum exire. iuxta illud Math. xxij. Ligatis manibus et pedib? pncite eu in tenebras exteriores. seqt

Et faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius.

Et fa. in eis) .i. vt sic eos iudicet quod in scripturis scis veteris et noui testameti pscriptum. i. sil et concordater scriptum. Nam vtrunqz testm hoc iudicium et hanc pntem sanctis et electis dei pollicet: et ne forsitan solos aplos iudicatuos putares quibus h dms in euagelio pmisit addit (gloria h est oibus san. eius) oes em sancti cu xpo iudicabunt: et hec erit maxima gloria eis. Potest etiam exponi de scis siue de filiis isrl in patria sua isrlm reuersis ex babilonica captiuitate: sicut dicitur in principio Qui exultabunt in gloria in cubilibus suis et exultatio erit in corde et lingua tanqz in cubilibus et faucibus: vel sic fm glo. potest legi de pnti (exultabunt) hic (sancti in glo.) que est bonoru actu frequens laudatio de qua iusti letabunt. vbi no extra in populari fauore s (in cu. suis) .i. in pscia: qz habet tam bonum dnm qui dat peccatibus gratiam (exult. dei in gutture eoru) .i. in lingua. Si em letant in cubilibus et faucibus. i. in corde et lingua vt no sibi tribuat quid sunt s deo a quo acceperunt qd sunt et sperant id qd nondum sunt. Sequit (et gladii ancipites in ma. eoru) .i. sermo xpi anceps .i. vtraqz parte acutis veteris et noui testameti erit in manibus. i. in pte eorum vt pdicet. vbi cui qn et quid velint ad pctozu conuersionem. nam sermo xpi veteris et noui testameti est tam ab antiquis qz ab aplis annuciatus ad persionem malozum. De quibus sequit (ad faciendam

vindictam in nationibus) .i. ad hoc vt occidat illos pctores illo gladio bis acuto. Et sic viuificent fm illud. Ego occidam et viuere faciam. et que vindicta sit dicit (in crepationes) .i. obiurgationes (in pplis) couertendis: p ista sanctam vindictam (ad alligandos reges eoru) .i. principes malozu (in compedibus) .i. in pceptis dei (et nobiles in manicis ferreis) manicis sunt vincula manuum fm illud Manicas atqz arta leuari vinda iubet. Est ergo sensus qz tam pedes. i. affectus pedum noie signati compedibus ligant et artant ad madata dei affectada qz manus. i. opa manicis. i. vinculis manuu. et dicunt madata dei manicis siue vincula indissolubilia sicut est illud Alligatus es vroz etc. et illud Qd deus pncit homo no separet: id dicit (ferreis ad ostendendum indissolubilitatem. His vinculis ligant gentium reges et nobiles seculi ab infirmis et contempnibilibus huius mundi quos elegit dms vt fortia confundat: et impleuit eos sps sancto. deditqz eis frameas bis acutas: vt ad xpi timorem nobilitu corda puerteret et securari nobilitate ptempta paupertatem eligeret in xpo: qui voluit impatorem p piscatorem puertere et no econuerso: p hos ergo ligauit reges et nobiles in vinculis ferreis ne p gredirent ad illicita: et hoc est iudicium qd faciunt sancti habentes gladios in manibus ad hoc scz (vt faciant in eis iudicium pscriptum) .i. a patribus sancitum. Ista em ante scripta sunt et modo plenius prius legebant et modo fiunt (gloria hec est oibus san. eius) ita. s. vt dictum est per oes gentes: hoc agunt sancti sic glorian sic exultabunt in faucibus in cubilibus sic cantabunt canticu nouu: sic dicet alla corde ore et ope: vel sic (gloria hec est oibus san. ei?) .i. ita psequetur eternam gloriam in qua gloriabunt vt pdictum est: ad quam ille nos pducatur qui regnat in secula seculozum Amen.

Psalmus CL Ps. d.

**Laudate dominum in sanctis eius
Laudate eum in firmamento virtutis eius.**

Ps. iste at hominis est. i. sine diuisione in quo intedit laus dei qz congregauit sanctos suos in beatitudine vbi est omnis abundantia. quibus ergo pbeta in principio libri re. cte puerfationis formam ostedit. Nam in illa celestis hierusalem receptis dicit in eis laudandum esse deum: qz omnia eis dedit: dicit ergo (laudate dnm in sanc. eius) .i. pro bis q sanctis suis dedit (laudate eu in fir. virt. eius) .i. p eoz: qz morte sua diabolu vicit: vel qz sanctos firmavit suavitute. Ita vt amplius no moriant: est em virtutis magne qz mors vltra illis no dnet.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eu fm multitudinem magnitudinis eius.

Laudate euz in virtutibus eius) .i. qz oia sunt subiecta pedibus eius cui flectit omne genu (laudate eu fm multitudinem mag. eius) .i. sicut no est finis eius magnitudis: qz infinita sic sine fine laudet eum sancti eius.

Laudate eum in sono tube: laudate eum in psalterio et cythara.

Laudate eum in sono tube etc.) p hec instrumenta mystice intelligunt diuersi modi laudandi deu siue in pnti siue in futuro. p tubam em pdicatio signari potest Bo sue. yj. Insonuit vox tube et clamauit ois pplis et muri corruerunt Tuba manu tenet: qz pdicatio opibus sustentat: sicut dicebat aplos. Castigo corpus meu etc. Strictior est tuba ex parte buccinatib? qz ex altera: qz pdicator debet strictius se iudicare Ad sonitum huius tube post septem circuit? circuit? consideratio angustiarum quae sunt in mundo Job. xvij. In me pace. In mundo pssuram habebitis. Tertius est consideratio periculi Eccl. xl. Qui nauigant mare etc. Quartus est consideratio eorum qui perierunt. In mundo. Ps. Veni in altitudine maris etc. Quintus est consideratio seruitutis. seruus em

Ps. d.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

dño suo laborat & dñs emolumentum habet Eccl. x. Datum insipientis nō erit tibi utile. Sextus ingratitude mundi Eccl. xxxij. Si largitus fueris assumet te: & si nō habueris derelinquet te: & sequit & nouissime deridebit te. Septimus est p̄sideratio obliuionis sui & dei Deut. viij. Obserua & caue ne obliuiscaris dñi dei tui. Isti sunt septē circuitus qui sono tube fiunt & hiericho. i. mundanā conuersationē diruūt. Potest etiā p̄ tubā intelligi laus regis xpi q̄ tuba clangit in aduētū regis in cythara in qua laudat̄ sponſus: & est sensus (laudate eū in sono tube) vt regem: q̄ nos in bello diaboli vincere fecit (laudate eū in psalterio) vt deū: q̄ nos exaltauit (in cythara) .i. vt sp̄solum: q̄ nos honorauit & ab inimis liberauit.

4 **Laudate eum in tympano et choro: laudate eum in cordis & organo.**

Laudate eum in tympano) .i. in carne mutata & in cordia vocū & cordiū. tympanū eū sit de corio in ligno extenso: chorus vō ex temperata vocū humanarū collectio (laudate eū in cordis & organo) cordas ponit p̄ oi instr̄o musico: q̄ eū cordarū tensione sonat organū est. et quō intelligi debeat in cordis & organo laus dei subdit.

5 **Laudate eum in cymbalis bene sonantibus laudate eum in cymbalis iubilatiōis: omnis spiritus laudet dominum.**

Laudate eū in cym.) cymbala bñ sonantia labia nra sūt: & ne crederes cymbala ista esse sine aia: addit (laudate eū in cymbalis iubilatiōis) .i. in labijs iulantiū intus p̄ceptū eitra monstrantibus: q̄ iubilus est exultatio interior ab aa p̄ficiēs postea exterius p̄ signa exp̄ssa sunt hic multa instr̄a musica nō q̄ habeāt locū in celesti patria sed ponunt ad designandū multitudinē iocūditatis celestis: q̄a

fm Greg. Balbutiēdo put possumus excelsa dei resonamus p̄ sensibilia nobis nota. & q̄ oia sp̄ualiter vult intelligi apto sine p̄cludit (ois sp̄s laudet dñm) .i. angelicus & humanus nō caro & sanguis q̄ nō possidebūt regnum dei s̄ q̄ est in natura rerum sublimius ad laudē mones. .i. spiritus qui celestia sapit & eterna capit. In bis ergo totius musice p̄fectio est. .i. status in tuba: pulsus i cythara & cymbalis. Chor̄ in choro: quibus musicis instr̄is significat̄ spiritalis armonia q̄ nō auribus s̄ pura mente aduertit: et sic est finis diuine laudis cuius nō est finis: vel sic (omnis sp̄s laudet dñm) .i. totus & p̄fecte sp̄s n̄ laudet dñm: q̄ totū & p̄fectū idem sunt fm p̄bm. Ita q̄ accipit̄ hic signum totius vniuersalis p̄ signo totius integralis: q̄ in bebreo p̄ vtroq̄ est vna sola dictio equiuoca ad vtrumq̄ sicut etiā Eccl̄s vlt. di. Deum time & mādata eius obserua: hoc est ois homo .i. hic p̄sistit tota p̄fectio boīs: q̄ in via iste due p̄tes iusticie faciūt p̄fectum boīem in virtute. sc̄z deum timere & mādata eius obseruare: p̄fectio aut̄ & cōsummatio eterne laudis in patria est toto sp̄u laudare deum: totus ergo vel ois sp̄s laudet dñm: vide q̄ cōueniēti verbo liber psalmozū claudat̄ a beatitudine incepit cytharedus n̄ in principio libri & ea q̄ ad beatitudinē p̄ducant diligentissime apposuit dicens. Beatus vir qui non abiit in p̄silio impiorū & in via peccatorū nō stetit t̄c. hic in fine libri apponēs q̄d p̄ficiat̄ ipsam beatitudinem in patria dicit. Ois sp̄s laudet dñm: q̄ ibi totū exercitus beatorum officii est laudare & b̄ndicere deum. sicut alibi innotuit dices. Beati qui habitāt in domo tua dñe i secula seculorum laudabūt te. Ad cuius laudis & b̄ndictōis exercitiū ille nos p̄ducatur dñs iesus xps qui cum p̄ter sp̄san. eto viuit & regnat in secula seculorū Amen.

Postilla suavis & utilis sup totum psalterium Reuerendissimi patris et dñi: dñi Hugonis Cardinalis sancte Sabine ac theutonie legati vtriusq̄ testamenti primi postillatoris secundissimi: necnō sacre theologie p̄fessoris p̄fundissimi ordinisq̄ p̄dicatorū p̄ Anthonium koberger Nurnberge imp̄ssa. Anno dñi Millesimo quadringentesimo nonagesimo octauo vltima Januarij Finit feliciter.

III A 34

